

Mondelinge vraag van volksvertegenwoordiger Nahima Lanjri aan de heer Kris Peeters, Vice-Eersteminister en Minister van Werk, Economie en Consumenten, met betrekking tot omzetting van Europese richtlijn 2003/88 betreffende de organisatie van de arbeidstijd in nationale wetgeving voor wat betreft jaarlijkse vakantie

Op 21 juni 2012 velde het Europees Hof van Justitie een arrest (in zaak C-78/11 Asociación Nacional de Grandes Empresas de Distribución (ANGED) / Federación de Asociaciones Sindicales (FASGA) e.a) waarin het stelde dat perioden van arbeidsongeschiktheid in beginsel altijd voorrang genieten op jaarlijkse vakantie. Het Hof merkt op dat het doel van het recht op jaarlijkse vakantie erin bestaat, de werknemer in staat te stellen uit te rusten en over een periode van ontspanning en vrije tijd te beschikken. Op die manier verschilt dit doel van het doel van het recht op ziekteverlof, dat de werknemer in staat stelt te herstellen van een ziekte die tot arbeidsongeschiktheid leidt. Gelet op het doel van het recht op jaarlijkse betaalde vakantie oordeelde het Hof al eerder dat een werknemer die arbeidsongeschikt is vóór het begin van een periode van jaarlijkse betaalde vakantie, het recht heeft om deze vakantie te nemen op een ander tijdstip dan tijdens de periode van ziekteverlof. Met het arrest van 21 juni 2012 preciseert het Hof dat het tijdstip waarop de ongeschiktheid is ingetreden, irrelevant is. Met andere woorden: wie ziek is of wordt tijdens zijn jaarlijkse vakantie heeft normaliter het recht om de dagen waarop hij tijdens zijn vakantie ziek was op een later tijdstip in te halen.

De Belgische vakantiewetgeving is niet conform de uitspraak van het Europees Hof, meer bepaald in situaties waarbij een ziekteperiode start tijdens de jaarlijkse vakantie. De Belgische wetgeving stelt dat de eerste schorsing primeert. Aangezien het gaat om een arrest, die dus een interpretatie is van een Europese richtlijn (2003/88) heeft deze wetsvorm geen directe horizontale werking. Lidstaten zijn wel verplicht om Europese richtlijnen binnen een welbepaalde termijn om te zetten in nationale wetgeving. Voor wat betreft jaarlijkse vakantie (richtlijn 2003/88 artikel 7) is dit nog niet gebeurd. Toch hebben private rechtspersonen enkele juridische mogelijkheden om deze Europese richtlijn af te dwingen. Zo kunnen ze een schadevergoeding eisen van de Belgische staat voor het niet tijdig of correct omzetten van een Europese richtlijn. Ook kunnen ze klacht indienen bij de Europese Commissie die dan kan beslissen een inbreukprocedure te starten t.a.v. België. Daarnaast kunnen ze de werkgever toch dagvaarden voor de Belgische rechter en de rechter vragen om het Belgische recht zo maximaal mogelijk te interpreteren in het licht van Europese richtlijnen. Bovendien kunnen ze zich indien de werkgever een publieke werkgever is, wel rechtstreeks baseren op Europese richtlijnen om rechten af te dwingen.

In het kader hiervan had ik graag de volgende vragen gesteld aan de minister:

- Wat is uw mening over de eventuele bijsturing van de Belgische wetgeving volgens de Europese richtlijn?
- Worden er op korte termijn initiatieven genomen om deze Europese richtlijn om te zetten in Belgische wetgeving?

- Werd over een eventuele omzetting reeds advies ingewonnen van de sociale partners? Wat is hun standpunt daarover?
- Wat zijn de gevolgen voor de Belgische staat of voor de betrokken werkgever indien een individuele persoon gebruik maakt van de juridische mogelijkheden om deze Europese richtlijn af te dwingen en in het gelijk wordt gesteld?

Nahima Lanjri
Federaal Volksvertegenwoordiger

8 september 2017

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Nahima', with a large, sweeping flourish underneath.

Mondelinge parlementaire vraag nr. 20279 van mevrouw Nahima LANJRI

Ik heb de eer U mede te delen dat ik mijn diensten ermee belast heb de Belgische regeling van de jaarlijkse vakantie voor werknemers te laten overeenstemmen met artikel 7 van de Europese richtlijn inzake de organisatie van de arbeidstijd en de rechtspraak daarover. Op basis van de ^{Europese} Belgische regeling van de jaarlijkse vakantie moet de werknemer die tijdens zijn vakantie ziek wordt, zijn vakantie kunnen uitstellen tot een latere datum (arrest Anged). Zo moet de zieke werknemer die zijn vakantie niet kan opnemen ook de mogelijkheid geboden worden zijn vakantie uit te stellen tot 15 maanden volgend op het vakantiejaar (arrest Schutle). De regelgeving moet ten slotte ook bepalen dat de werkneemster met zwangerschapsverlof haar vakantie tot een latere datum kan uitstellen (arrest Merimo Gomez).

Daarover heeft een eerste vergadering plaatsgehad met de sociale partners bij de Nationale Arbeidsraad op 15 september 2017. Tijdens deze vergadering werd beslist in mijn kabinet een werkgroep op te richten waarbij de sociale partners worden betrokken. Een eerste vergadering heeft plaatsgehad op 3 oktober en een andere vergadering is voorzien op 24 oktober.

De sociale partners zijn het eens over de beginselen die moeten worden uitgevoerd en over het feit dat artikel 7 van de richtlijn over de organisatie van de arbeidstijd moet worden omgezet in Belgisch recht, waarbij de rechtspraak van het Hof van Justitie van de Europese Unie tevens wordt nageleefd.

Het Hof van Justitie van de Europese Unie heeft geoordeeld dat artikel 7 voldoet aan de criteria voor rechtstreekse werking. Een Europese burger kan dus naar de nationale rechter stappen om zijn recht op minimum vier weken betaalde jaarlijkse vakantie te eisen. Hij kan dit doen tegenover de overheid of de werkgever, als een lidstaat die bepaling niet of onjuist omzet in nationaal recht.

De Europese Commissie wijst erop dat het Hof alsnog de „horizontale rechtstreekse werking” („rechtstreekse werking” in gedingen tussen particulieren) kan bevestigen, aangezien artikel 31, lid 2, van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie en het recht op jaarlijkse vakantie met behoud van loon als een bijzonder belangrijk beginsel van het sociaal recht van de Europese Unie worden beschouwd. De nationale rechters zijn dus verplicht de volle werking van dat beginsel te waarborgen en indien nodig elke met dat beginsel strijdige nationale regeling buiten beschouwing te laten.

In ieder geval kan de partij die is benadeeld doordat het nationale recht niet met de richtlijn strookt, vergoeding van het verlies of de schade die door de Staat is veroorzaakt vorderen en, onder bepaalde voorwaarden die door de nationale rechter moeten worden onderzocht, een recht op compensatie verkrijgen voor de geleden schade.